

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Ing. Veroniky Baroňové v právní věci žalobkyně: **S. R.**, zastoupená JUDr. Matějem Šedivým, advokátem, sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. října 2018 č. j. OAM-686/ZA-ZA12-VL16-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. dubna 2019 č. j. 53 Az 23/2018 – 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně požádala dne 8. srpna 2018 o mezinárodní ochranu. Uvedla, že není členkou žádné politické strany, nikdy se politicky neangažovala a o politiku se nezajímá. Pochází z města Ch. v Zakarpatské oblasti na Ukrajině. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že by si v České republice ráda sehnala vlastní bydlení, protože je zde klid a nechce se vracet na Ukrajinu.

[2] Při pohovoru žalobkyně sdělila, že do České republiky přijela na návštěvu za bratrem. Nějakou dobu žila s českým partnerem, jeho prostřednictvím žádala o povolení k přechodnému pobytu, ale nakonec od něj utekla. Na živobytí si vydělávala na brigádách, uklízela a myla nádobí, má něco našetřeno. Žalobkyně je rozvedená, její děti žijí na Ukrajině. Přiznala, že má v pase množství výjezdních příkazů, ale při nelegální práci ji policie nepřistihla. Chtěla požádat o povolení k pobytu, ale řekli jí, že má problém, protože je v České republice nelegálně. Na Ukrajinu se vrátit nechce, neví, co by tam dělala, děti jsou dospělé a s matkou si nikdy nerozuměla. Nechce se tam vrátit ani za účelem legalizace pobytu na území České republiky. V zemi původu nikdy neměla žádné problémy a nemá tam žádný majetek. V případě návratu na Ukrajinu by se snažila dostat zpět do České republiky, ale nemyslí si, že by se jí to podařilo, pracovní víza i místa ve frontě jsou drahá. Před odjezdem do České republiky provozovala hospodu, ale

nevydělávala dost. Žalobkyně je v České republice prakticky od roku 2013, na Ukrajině není práce, její matka z důchodu jen žije. O povolení k pobytu žádala již v roce 2014, ale o tom, že jí nebylo uděleno, se dozvěděla až v roce 2018, a to jí už uplynula lhůta k odvolání. V roce 2016 jela žalobkyně na Vánoce a na silvestra na Ukrajinu podívat se na vnučku, předtím byla na návštěvě v únoru roku 2015.

[3] Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný žalobkyni neudělil žádnou z forem mezinárodní ochrany podle § 12 – § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Shledal, že žalobkyni nehrozí azylově relevantní pronásledování, mimo jiné proto, že se na Ukrajinu pravidelně vrací, nikdy tam neměla žádné potíže a nepožádala o mezinárodní ochranu bezprostředně po příjezdu do České republiky. Ani zhoršenou bezpečnostní situaci na Ukrajině nelze dle názoru žalovaného považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany.

[4] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) rozsudkem označeným v záhlaví. Konstatoval, že podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žalobkyni hrozilo nucené vycestování z České republiky, utvrdilo žalovaného v tom, že cílem žalobkyně byla legalizace pobytu, avšak na základě této okolnosti neposuzoval věrohodnost výpovědi žalobkyně a řádně ji zhodnotil. Tvzení žalobkyně, že má pacifistické politické přesvědčení, označil krajský soud za novou skutečnost, již žalobkyni nic nebránilo uvést již ve správním řízení a nikoli až v žalobě. Nad rámec této úvahy krajský soud doplnil, že z dostupných informací o zemi původu nevyplývá, že by byly osoby veřejně projevující pacifistické názory na Ukrajině pronásledovány. Žalobkyně navíc netvrdí, že by své přesvědčení kdykoli veřejně projevila či že by měla v úmyslu je projevit. Nepříznivou ekonomickou situaci na Ukrajině ve spojení s nefunkčním systémem přijímání žádostí o povolení k pobytu na zastupitelském úřadě České republiky nepovažoval krajský soud za důvod hodný zvláštního zřetele, na jehož základě by bylo možné žalobkyni udělit humanitární azyl. Žalobkyně nemá nárok na udělení povolení k pobytu na území České republiky, a proto potíže s jeho získáním nemohou odůvodnit udělení mezinárodní ochrany. Ani vyhlášení výjimečného stavu v souvislosti s ruskou námořní bloádou ukrajinského území na pobřeží Azovského moře závěry krajského soudu nezvrátilo, neboť výjimečný stav již netrvá a žalobkyně navíc pochází z města velmi vzdáleného od této oblasti.

[5] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu včas kasační stížnost. Zdůraznila, že pochází ze státu zasaženého ozbrojeným konfliktem, což se negativně promítá do tamní bezpečnostní i ekonomické situace. V zemi původu nemá stěžovatelka možnost najít zdroj obživy a nemá tam funkční zázemí, je „odkázána na pohostinnost České republiky“, kde jediné může pokrýt své životní náklady. Ze zpráv o situaci na Ukrajině je zjevné, že tam dochází k nerozlišujícímu násilí, v jehož důsledku umírají civilisté. Stěžovatelka je přesvědčena, že by byla ohrožena v důsledku pouhé přítomnosti na území Ukrajiny. Faktická nemožnost zajistit si živobytí v zemi původu vylučuje možnost podání žádosti o povolení k pobytu na území České republiky. Na závěr stěžovatelka žalovanému vytkla, že se zaměřil pouze na její členství v politických stranách a na definovatelné politické názory, ačkoli okruh politických práv a svobod je širší. Stěžovatelka své politické názory spatřuje v tom, „jakým způsobem se vymezuje proti stávající politické reprezentaci domovského státu, přičemž ačkoliv se sama nehlásí k žádnému opozičnímu proudu, tak je toho názoru, že zejména ekonomický stav domovského státu, široké

pokračování

korupční prostředí a neschopnost zajistit bezpečí vlastním občanům vyjadřují politický proud, vůči němuž se vymezuje, a střetu s tím se obává“.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu. Ve správním řízení vycházel z řádně zjištěného skutkového stavu a z aktuálních podkladů.

[7] Nejvyšší správní soud považuje námitku týkající se politického přesvědčení stěžovatelky za nepřipustnou s ohledem na § 104 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle něhož nejsou v kasační stížnosti přípustné *důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl*. Politické přesvědčení v podobě obecného „vymezování vůči stávající politické reprezentaci“ stěžovatelka v žalobě neuváděla, označovala se za pacifistku. Nejvyšší správní soud navíc připomíná, že i tento žalobní bod krajský soud vypořádal pouze nad rámec toho, co považoval za nutné, neboť shledal, že stěžovatelce nic nebránilo uvést své politické přesvědčení ve správním řízení (žalovaný se na ně přímo ptal), a není tak důvod připouštět tuto skutkovou novotu až v řízení o žalobě.

[8] Ve zbývajícím rozsahu vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s., neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky (k výkladu tohoto pojmu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Ačkoli usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud stručně odůvodnění připojuje.

[9] Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že ozbrojený konflikt na Ukrajině není sám o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť nejde o „totální konflikt“ (usnesení ze dne 15. ledna 2015 č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, ze dne 9. prosince 2015 č. j. 6 Azs 232/2015 - 32, ze dne 13. prosince 2016 č. j. 6 Azs 291/2016 - 33, ze dne 22. února 2018 č. j. 8 Azs 123/2017 - 40 či ze dne 27. února 2019 č. j. 6 Azs 372/2018 - 31). Stěžovatelka pochází z města Ch. v Zakarpatské oblasti, tedy ze západní části Ukrajiny, již se bojové operace nedotýkají (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. prosince 2015 č. j. 5 Azs 158/2015 - 24 či již usnesení ze dne 4. dubna 2018 č. j. 6 Azs 12/2018 - 34).

[10] Ekonomické důvody, tedy obtíže s hledáním práce, taktéž nejsou – bez přistoupení dalších okolností – azylově relevantní (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. srpna 2003 č. j. 5 Azs 3/2003 - 54 a ze dne 28. listopadu 2003 č. j. 4 Azs 24/2003 - 68, usnesení ze dne 2. května 2012 č. j. 1 Azs 3/2012 - 55 a ze dne 16. května 2017 č. j. 2 Azs 58/2017 - 29).

[11] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na stěžovatelčiny námitky. Nejvyšší správní soud rovněž nedospěl k závěru, že by krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Ačkoli to učinil již žalovaný, upozorňuje Nejvyšší správní soud stěžovatelku na to, že *„poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR“* (rozsudek Nejvyššího

správního soudu ze dne 22. ledna 2004 č. j. 5 Azs 47/2003 - 48) a prostřednictvím žádostí o mezinárodní ochranu nelze obcházet povinnosti vyplývající pro cizince z citovaného zákona, popřípadě z jiných právních předpisů.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. července 2019

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu